

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0514U000173

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-03-2014

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Лілія Амінівна

2. Pylypenko Liliya Aminivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.11

Назва наукової спеціальності: Фітопатологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-02-2014

Спеціальність за освітою: 7.04010207

Місце роботи здобувача: Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: 01010, м. Київ-10, вул. Михайла Омеляновича-Павленка, 9

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.04

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут захисту рослин УААН

Код за ЄДРПОУ: 05523406

Місцезнаходження: 01000, вул. Васильківська, 33

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.33.23

Тема дисертації:

1. Концептуальні основи фітосанітарного контролю карантинних та потенційно небезпечних нематод в Україні
2. Phytosanitary control of quarantine and potentially dangerous nematode species in Ukraine: a conceptual framework

Реферат:

1. Обґрунтовано концептуальні основи фітосанітарного контролю карантинних та потенційно небезпечних нематод в Україні, що базуються на аналізі їхнього фітосанітарного ризику, системному підході до фітосанітарного моніторингу та комплексному використанні молекулярно-генетичних методів з діагностування фітопаразитичних нематод, визначення рівня їхньої вірулентності та реконструкції шляхів інтродукції. Проведено аналіз фітосанітарного ризику для небезпечних видів фітопаразитичних нематод. Установлено ймовірність інтродукції карантинних та потенційно небезпечних видів фітопаразитичних нематод разом з імпортованою продукцією та визначено заходи фітосанітарного контролю щодо її недопущення. Установлено видовий склад картопляних цистоутворюючих нематод, поширених в Україні за морфологічними і морфометричними ознаками, біотестом та результатами молекулярно-генетичних

досліджень. Одержано характеристику вірулентності *Globodera pallida* з популяцій різного географічного походження та селекції на картоплі стійких генотипів. Виявлено філогенетичні зв'язки *Globodera pallida* з популяцій різного географічного походження за поліморфізмом рибосомального кластера ДНК, гена хоризматмутази, гена цитохром b мітохондріальної ДНК та обраних мікросателітних локусів. Розроблено методику полімеразно-ланцюгової реакції у реальному часі за технологією TaqMan для якісного та кількісного визначення картопляних цистоутворюючих нематод в ґрунтових пробах. Проведено скринінг бібліотек геномної та комплементарної ДНК *Globodera pallida* та ідентифіковано низку генів, що визначають паразитичний спосіб життя нематод. Оцінено нематодостійкість картоплі за фенотипічними ознаками та молекулярно-генетичними маркерами.

2. A conceptual framework for phytosanitary control of quarantine and potentially dangerous nematode species in Ukraine was developed. It considers pest risk analysis, systematic approaches towards phytosanitary monitoring and complex application of molecular methods to nematode identification, virulence characterization and recapitulation of introduction events. Pest risk analysis for the potentially dangerous nematode species was conducted. The probability of quarantine and potentially dangerous nematode species introduction with imported commodities was studied. Phytosanitary measures to prevent this introduction were elaborated. The spread of populations of potato cyst nematode (PCN) in the Ukraine were characterized on a basis of morphological examination, molecular identification and biotest. The virulence characteristics of *Globodera pallida* populations of different origins and selection on nematode resistance sources were obtained. A phylogenetic analysis based on rDNA ITS, the chorismate mutase and mitochondrial cytochrome b gene sequences and six microsatellite loci genotyping data for *Globodera pallida* populations of different origins was conducted. A quantitative PCR assay was developed for *Globodera pallida* and *Globodera rostochiensis* detection and identification in soil samples. cDNA library obtained from second-stage juveniles of *Globodera pallida* was sequenced and the *Globodera pallida* fosmid library was screened for parasitism genes. Wild potato species and breeding material were assessed for PCN resistance by mean of a biotest and the genetic markers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сігарьова Діна Дмитрівна

2. Sigareva Dina Dmytrivna

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слюсаренко Олександр Миколайович
2. Слюсаренко Олександр Миколайович

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнюшин Вадим Васильович
2. Корнюшин Вадим Васильович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.19

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучук Микола Вікторович

2. Кучук Микола Вікторович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15, 03.00.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кирик Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кирик Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.